

28 בינואר 2017

טיפ ממעריך שווי: שווי הוגן של נכסי התוכנית אשר ישמשו במישרין לסילוק המחויבות בהתאם לתקן בינלאומי IAS 19

במאמר זה נעסוק בהטבות לעובדים (שאינן בגין פיטורין) המשולמות לאחר סיום ההעסקה מסוג הטבה מוגדרת (Defined-Benefit Plan) לצורך יישום תקן חשבונאות בינלאומי מספר 19 – הטבות לעובדים, המכונה, IAS 19 (Employee Benefits).

להלן הנוסחה לחישוב התחייבות בגין הטבה מוגדרת במאזן:

שווי נוכחי של מחויבות אקטוארית בגין הטבה מוגדרת לתאריך המאזן

- שווי הוגן של נכסי התוכנית אשר ישמשו במישרין לסילוק המחויבות

+ רווחים אקטואריים שלא הוכרו

- הפסדים אקטואריים שלא הוכרו

- עלות שירות קודם כלשהי שטרם הוכרה

= **התחייבות בגין הטבה מוגדרת נטו**

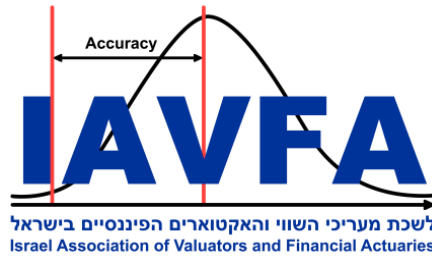
במידה ונכסי התוכנית הינם נכסים המוחזקים על ידי קרן הטבות לעובד לטווח ארוך הרי שנכסי התוכנית מוחזקים על ידי ישות (קרן) נפרדת משפטית מהחברה וקיימת רק בכדי לשלם/לממן הטבות לעובדים. נכסים אלו זמינים לשימוש רק בכדי לשלם/לממן הטבות לעובדים אך אינם זמינים לנושי החברה (אפילו במקרה של חדלות פירעון) ולא ניתן להחזירם לחברה, אלא אם הנכסים הנותרים בקרן מספיקים כדי לעמוד בכל המחויבויות, או חילופין אם הנכסים מוחזרים לחברה על מנת לפצותה בגין הטבות לעובדים שכבר שולמו (קרי, עודפים). שימו לב שלא נשאלת השאלה של שליטה והשפעה מהותית. ההנחה היא שאם יש שליטה או השפעה אז למעשה אין ממש ניתוק וישנה חשיפה בגין ההתחייבות בשל השליטה. כך שאיחוד הנכסים יעלה ולא יקוּזז את ההתחייבות. הערה אינפורמטיבית: הנכסים של הקרן בניכוי התחייבויות הקרן שאינן קשורות להתחייבות בגין הטבות לעובדים. למשל, הנכסים של הקרן הינם השקעות שיש בהן השפעה מהותית ושליטה, וגם רכוש קבוע. התחייבויות של הקרן יכולות להיות בגין מכשירים פיננסיים. למעשה לא יכללו מכשירים פיננסיים כלשהם שאינם ניתנים להעברה אשר הונפקו על ידי

 WWW.IAVFA.ORG

רחוב נתן ברניצקי 5, ראשון לציון 7524205, ישראל

 077-5070590 153-77-5070590 IAVFA1020@GMAIL.COM

הישות ומוחזקים על ידי הקרן - מכשירים פיננסיים שאינם ניתנים להעברה של התאגיד. לא יכללו הפקדות אשר החברה הייתה אמורה להפקיד אך טרם הפקידה.

במידה ונכסי התוכנית הינם פוליסת ביטוח מתאימה הרי שפוליסת הביטוח הונפקה על ידי מבטח שאינו צד קשור. התקבולים של הפוליסה ניתנים לשימוש רק בכדי לשלם/לממן הטבות לעובד והתקבולים אינם זמינים לנושי החברה (אפילו במקרה של חדלות פרעון) ולא ניתן להחזירם לחברה, אלא אם התקבולים מייצגים נכסים עודפים שאינם נדרשים לפוליסה על מנת לעמוד בכל המחויבויות או לחילופין אם התקבולים מוחזרים לחברה על מנת לפצותה בגין הטבות לעובדים שכבר שולמו.

השווי ההוגן של נכסי התוכנית ימדד לפי מחיר שוק זמין, לחילופין על בסיס אומדן שווי הוגן (קרי, היוון תזרימי מזומנים צפויים באמצעות שימוש בשיעור היוון שמשקף את הסיכון המתייחס לנכסי התוכנית ואת התקופה לפירעון) או לחילופין חילופין על בסיס שווי הוגן של פוליסת ביטוח דומה (קרי, ערך נוכחי של פוליסה התואמת לגמרי הן את הסכום והן את העיתוי של התוכנית). בעיה פרקטית- התחייבות נמדדת לפי שיעור הריבית חסרת הסיכון. כאשר מפקידים, יש קופות פנסיה שאינן כה רווחיות אך מפקידים להן בגלל הטבות מס ולכן מניבות תשואה נמוכה יותר שיעור הריבית חסרת הסיכון, ולפיכך ברגע ההפקדה למעשה כבר צפוי לחברה הפסד (תשואה צפויה נמוכה מהריבית המחושבת על ההתחייבות לתחילת שנה).

חשוב להסביר שהטיפול מורכב בשל הנחות אקטואריות והיוון סכומים. סכום ההוצאה אינו בהכרח הסכומים שמופקדים בקרן לטובת תוכנית שכזו.

להרחבה בנושאים אלו ניתן לפנות לתוכנית ההסמכה השונות של הלשכה בתחומי הערכות השווי.

בכבוד רב,

רוני פולניצר, אקטואר

מנכ"ל לשכת מעריכי השווי והאקטוארים הפיננסיים בישראל

WWW.IAVFA.ORG

רחוב נתן ברניצקי 5, ראשון לציון 7524205, ישראל

077-5070590

153-77-5070590

IAVFA1020@GMAIL.COM